

Kanadská

5/07

1. marca

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Hlasovanie o federálnom rozpočte a voľby v Québecu

V marci sa uskutočnia v Kanade dve významné politické udalosti. Prvou je predloženie zákona o štátnom rozpočte a hlasovanie o ňom. To je v Kanade vždy spojené s hlasovaním o dôvere vláde. Štátny rozpočet predstaví 19. marca poslaneckej snemovni kanadský minister financií Jim Flaherty. Schválenie rozpočtu minoritnej vlády konzervatívcov je závislé aspoň na jednej z troch opozičných strán (Liberálna strana, Québecky blok a Nová demokratická strana). V roku 2005 nastala po prvýkrát od roku 1963 situácia, kedy bola vláde vyslovená nedôvera z iného dôvodu, ako je rozpočet (kvôli škandálom týkajúcich sa aktivít spojených so sponzorskými programami federálnej vlády - viď Mozaika 06-05). Druhou očakávanou marcovou udalosťou sú voľby v Québecu. Volebná kampaň sa rozpútala minulý týždeň, keď tamojší premiér Jean Charest, predseda Liberálnej strany, ktorá je v tejto provincii pri moci od roku 2003, vyhlásil termín provinčných volieb na 26. marca. Hlavnými opozičnými stranami sú Québecka strana André Boisclaira a strana Québecka demokratická akcia (Action Démocratique du Québec) s predsedom Mariom Dumontom. www.fin.gc.ca www.electionsquebec.qc.ca

Kanada prispeje 111 miliónmi na vakcínu proti HIV

20. februára oznámil predseda vlády Stephen Harper, že kanadská vláda prispeje čiastkou 111 miliónov kanadských dolárov na spoločný projekt s Nadáciou Billa a Melindy Gatesovcov na urýchlenie vývoja očkovacej látky proti vírusu HIV. Nadácia manželov Gatesovcov do projektu nazvaného Canadian HIV Vaccine Initiative (CHVI) prispeje čiastkou 28 miliónov dolárov. Hlavným cieľom CHVI je koordinovať kanadské a zahraničné aktivity na podporu celosvetového združenia nezávislých organizácií usilujúcich sa o vývoj preventívnej vakcíny proti vírusu HIV, ktorý sa nazýva Global HIV Vaccine Enterprise. Iniciatíva CHVI podporí spoluprácu kanadských vedcov a výskumných ústavov s kolegami a kolegyňami z celého sveta, vrátane rozvojových krajín. Konkrétne budú finančné prostriedky použité predovšetkým na skúmanie a výrobu nových potenciálnych vakcín a navýšenie kapacity klinických štúdií. Podľa OSN zomreli v roku 2006 na následky ochorenia AIDS spôsobeného vírusom HIV na celom svete takmer tri milióny ľudí. www.pm.gc.ca

Predĺženie pracovných pobytov pre cudzincov

23. februára oznámil minister ľudských zdrojov a sociálneho rozvoja Monte Solberg a ministerka občianstva a prisťahovalectva Diane Finley ďalšie zlepšenie Programu pre dočasných pracovníkov zo zahraničia (viď Mozaika 06-25). Pracovníci zo zahraničia, ktorí vykonávali prácu v Kanade, mohli doteraz zostať v krajine 12 mesiacov, potom museli Kanadu na štyri mesiace opustiť a znovu zažiadať o pracovné povolenie. Teraz sa táto doba predĺžila na dvojnásobok, teda na 24 mesiacov bez nutnosti predĺžovania. Vláda taktiež zjednoduší zamestnávateľom proces prijímania zamestnancov zo zahraničia napríklad tým, že o povolenie bude možné požiadať cez internet. www.cic.gc.ca

Letné štipendium pre stredoškóľakov a učiteľov

Kanadský inštitút Perimeter, ktorý sa zameriava na výskum v oblasti teoretickej fyziky, ponúka štipendiá pre medzinárodných študentov a učiteľov stredných škôl na leto 2007. Dvojtýždňový pobyt v ontárijskom Waterlooe je určený pre študentov stredných škôl vo veku od 16 do 17 rokov, ktorých zaujíma fyzika a chcú sa dozvedieť nové informácie (napr. o čiernych dierach alebo o rozpínajúcom sa vesmíre) od renomovaných vedcov z celého sveta. Všetko okrem letenky hradí inštitút, program začína 27.

júla a 14. augusta a záujemcovia sa musia prihlásiť do 17. apríla. Pre učiteľov stredných škôl existuje trojtýždňový program v júli, ktorý zoznami účastníkov s novinkami z teoretickej fyziky ale tiež s najnovšími metódami a pomôckami na výuku fyziky. Termín pre podanie prihlášok končí 12. apríla. Viac informácií o obidvoch štipendiách nájdete na stránkach inštitútu www.perimeterinstitute.ca.

Toronto: mesto pre cyklistov

Dokázate si predstaviť, že chodíte na bicykli do práce alebo do školy, v lete aj v zime a nevaďí vám dažď, sneh ani nízke teploty? Ambiciózny projekt, v ktorom by toto všetko bolo samozrejmosťou, by rád v Toronte zrealizoval kanadský architekt Chris Hardwicke. Asi päť metrov nad

zemou chce postaviť sklenené trubice, v ktorých by sa rýchlosťou až 40 kilometrov za hodinu mohli pohybovať cyklisti, rovnako ako ľudia na kolieskových korčuliach alebo vozíčkári. Koridory by kopírovali všetky hlavné cesty a železnice, ale predovšetkým by fungovali ako spojka pre

vzdialenejšie časti metropoly. Každá trubica by mala dva jazdné smery, čím by sa vytvoril prirodzený prúd vzduchu. Výhody sú jasné: žiadne znečisťovanie, žiadny hluk a športové vyžitie pre cyklistov, ktorých je v Toronte približne 330 000. Nevýhodou je trochu vyššia cena. Ale ako hovorí architekt, miera znečistenia a ceny ropy jeho myšlienku iba podporujú. www.velo-city.ca

Perly québeckej kinematografie v Bratislave

V dňoch 15. - 20. marca sa bude v Bratislave v kine Tatra konať 9. ročník Medzinárodného festivalu frankofónneho filmu. Piaty deň festivalu (pondelok 19. marca) bude vyhradený len a len pre Kanadu a diváci sa môžu tešiť na ojazdné skvosty v podobe noviniek québeckej hranej a dokumentárnej kinematografie. Film Maurice Richard (20.00), ktorý rozpráva životný príbeh kanadskej hokejovej legendy, získal 9 trofejí pri udeľovaní kanadských filmových cien Genie (obdoba amerického Oscara). Charakterovo úplne odlišný je film Novéna (18.00), festivalovým divákom už známeho režiséra Bernarda Émonda. Svojim hlbokým a citlivo ladeným príbehom o hľadaní zmyslu života a viery oslovil Ekumenickú porotu na Festivale v Locarne 2006. Do problémov a radostí multikultúrnej výchovy v praktickom živote môžete nahliadnuť prostredníctvom dokumentu Trieda pani Lise (16.15). Spolu so štábom režisérky Sylvie Groulx prežijete školský rok s prváčikmi - deťmi imigrantov - v jednej montrealskej základnej škole. Film získal prestížnu québeckú filmovú cenu Jutra 2006 v kategórii dokument. Štvrtá kanadská snímka Biologické hodiny má komediálny charakter a je určená nielen divákovi sobotňajšej filmovej noci (17. marca od 23.00). Všetky kanadské filmy budú vo francúzskom znení s anglickými a slovenskými titulkami. www.fiff-bratislava.sk

KVÍZ O KANADE

V ktorom roku sa objavujú prvé kanadské dvojjazyčné bankovky? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)
Odpoveď z minulého čísla: Najdlhšia hranica je medzi provinciami Québec a Newfoundland a Labrador – meria približne 3 500 km.